

**Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią
Polskiej Akademii Nauk**

Pracownia Badań Środowiskowych i Gospodarki Odpadami
30-950 Kraków, ul. Józefa Wybickiego 7, skr. poczt. 49
Telefon: (012) 633 58 69, Fax: (012) 632 35 24

Zleceńodawca:

Burmistrz

Gminy Włoszczowa

ul. Partyzantów 14

29-100 Włoszczowa

RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY WŁOSZCZOWA za lata 2009 -2010

Kierownik zespołu autorskiego

dr inż. Beata Kłojzy-Karczmarczyk

Kraków – Włoszczowa 2011

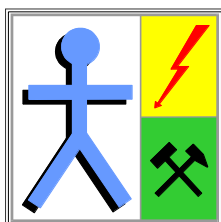
Zleceńodawca:

**Burmistrz
Gminy Włoszczowa
ul. Partyzantów 14
29-100 Włoszczowa**

Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa za lata 2009 -2010

Wykonano zgodnie z umową nr GKR.III.7610-4/10 nr rej. 55(C-2)10

Wykonawca:

**Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią
Polskiej Akademii Nauk**
ul. Wybickiego 7
31-261 Kraków

Pracownia Badań Środowiskowych i Gospodarki Odpadami
tel. (012) 633 58 69
e-mail: beatakk@min-pan.krakow.pl

Zespół autorski:

dr inż. Beata Kłojzy-Karczmarczyk

dr inż. Said Makoudi

mgr inż. Janusz Mazurek

techn. Jan Żółtek

Kraków - Włoszczowa 2011

Spis treści

1.	Wprowadzenie.....	4
2.	Ogólna charakterystyka obszaru gminy Włoszczowa	6
3.	Stan aktualny i tendencje zmian stanu środowiska przyrodniczego.....	7
3.1.	Stan jakości powietrza atmosferycznego.....	8
3.2.	Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno- ściekowa.....	10
3.3.	Stan jakości środowiska akustycznego w gminie	14
3.4.	Stan jakości gleb oraz powierzchni ziemi	14
3.5.	Aktualny stan gospodarki leśnej.....	14
3.6.	Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące.....	18
3.7.	Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony środowiska.....	19
3.8.	Formy ochrony przyrody.....	20
3.9.	Decyzje środowiskowe wydane w latach 2009-2010.....	20
4.	Priorytety ekologiczne Gminy	21
5.	Zgodność programu z celami polityki ekologicznej państwa, województwa i powiatu	24
6.	Analiza wskaźników monitoringu POŚ.....	26
7.	Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska.....	27
8.	Ocena wdrażania i realizacji celów i zadań programu – monitoring programu.....	29
9.	Propozycje zmian w POŚ oraz wskazania odnośnie aktualizacji programu.....	32
10.	Podsumowanie i wnioski.....	34
11.	Spis wykorzystanych materiałów.....	35

1. Wprowadzenie

Zgodnie z art.18 ust.2 ustawy z dnia 21 kwietnia 2001r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008 r. Dz.U. Nr 25, poz. 150 ze zm.), organ wykonawczy gminy co 2 lata przedstawia radzie gminy raport z realizacji gminnego programu ochrony środowiska.

Aktualnie obowiązujący Program ochrony środowiska dla Gminy Włoszczowa na lata 2008 - 2011, którego integralną częścią jest Plan gospodarki odpadami dla Gminy Włoszczowa, przyjęty został uchwałą Rady Miejskiej we Włoszczowie Nr XXXVII/272/09 z dn. 15 czerwca 2009 roku. W czerwcu 2012 roku upływa więc termin jego obowiązywania. W roku 2009 opracowano „Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa za lata 2007-2008. Obecny raport stanowi podsumowanie realizacji zadań POŚ w latach 2009 – 2010.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa opracowany został zgodnie z Programem Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego i Programem Ochrony Środowiska dla powiatu włoszczowskiego. Podstawą opracowania programów wojewódzkich jest Polityka Ekologiczna Państwa (Dz.U. Nr 62 poz. 627 ze zm.)

Należy zaznaczyć, że ustawodawca nakładając na organ wykonawczy gminy obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów uczestniczących w ochronie środowiska gminy do przekazywania niezbędnych informacji w tym zakresie. Z tego względu proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co może być powodem obniżenia jakości uzyskanych wyników.

Program Ochrony Środowiska (w skrócie POŚ) jest dokumentem wspomagającym proces decyzyjny i aktywne zarządzanie środowiskiem. Umożliwia zintegrowane działanie na terenie całej gminy w celu zapewnienia mieszkańcom stałej poprawy warunków życia, chroniąc przy tym stan zasobów przyrodniczych i kulturowych. Realizacja POŚ to cały szereg przedsięwzięć o bardzo złożonym charakterze, wymagających wspólnego działania wszystkich instytucji samorządowych w gminie. Złożoność ta powoduje, że realizacja przez samorządy gminne założonych celów środowiskowych, jest jednoznacznie związana z ich kompetencjami stanowiącymi i wykonawczymi.

Rada Miejska we Włoszczowie uchwalając POŚ dla gminy, przyjęła do realizacji wytyczne w nim priorytety i cele ekologiczne skoncentrowane na obszarach i w dziedzinach zapewniających maksymalne korzyści dla środowiska.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa, Programem Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego oraz Programem Ochrony Środowiska dla powiatu włoszczowskiego, w aktualnie obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa, wyszczególniono krótkoterminowe (2008 – 2011) i długoterminowe – do roku 2015) działania, w ramach następujących głównych elementów ochrony środowiska obszaru gminy Włoszczowa. Są to:

- zasoby przyrodnicze,
- zasoby surowców mineralnych,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- gospodarka odpadami,
- ochrona powietrza,
- ochrona gleb i powierzchni ziemi,
- lasy,
- hałas i pola elektromagnetyczne,
- edukacja ekologiczna.

Długofalowym zadaniem POŚ jest uzyskanie stałej i zauważalnej poprawy jakości wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego. Wiąże się to z koniecznością nałożenia obowiązków na administrację gminy i podmioty korzystające z zasobów środowiska, jak też nakłada konieczność wykonania wszystkich przyjętych w nim zadań. W celu dalszej efektywnej realizacji POŚ, konieczne jest podsumowanie wykonanych zadań, któremu służyć winien zastosowany monitoring wdrażania tego dokumentu.

2. Ogólna charakterystyka obszaru gminy Włoszczowa

Gmina Włoszczowa graniczy od północy z gminą Kluczewsko, od północno-wschodu z gminą Krasocin, od wschodu z gminą Małogoszcz (pow. jędrzejowski), od południa z gminą Radków, od południowego-zachodu z gminą Secemin, od zachodu z gminą Koniecpol (pow. częstochowski, woj. śląskie) i gminą Żytno (pow. radomszczański, woj. łódzkie).

Gmina Włoszczowa zajmuje obszar ok. 254 km² i pod względem powierzchni jest największą gminą powiatu włoszczowskiego. Gmina Włoszczowa jest gminą typu: miejsko-wiejskiego. W skład gminy wchodzi 25 sołectw: Bebelno Kolonia, Bebelno Wieś, Rząbiec, Wymysłów, Dąbie, Boczkowice, Rogienice, Ogarka, Nieznanowice, Wola Wiśniowa, Konieczno, Danków Mały, Jeżowice, Kurzelów, Motyczno, Międzylesie, Kąty, Kuzki, Przygradów, Silpia Duża, Gościencin, Łachów, Ludwinów, Danków Duży, Czarncza. Siedzibą Gminy, (a zarazem Starostwa Powiatowego) jest miasto Włoszczowa. Gminę zamieszkuje ogółem 20 tys. 412 mieszkańców [Urząd Gminy Włoszczowa, stan na 31.12.2010r.].

Zgodnie z regionalnym podziałem fizyczno-geograficznym Polski [wg J. Kondrackiego] gmina Włoszczowa położona jest na obszarze makroregionu Niecka Nidziańska (342.2), (mezoregion: Niecka Włoszczowska (342.14)).

Niecka Włoszczowska stanowi obniżenie o płaskim dnie zbudowanym z osadów kredowych. Podłoże to jest przykryte utworami czwartorzędowymi — piaskami tworzącymi wydmy, pomiędzy którymi często występują obszary podmokłe. Jej środkową część przecina rozległa dolina rzeki Pilicy, stanowiąca główną oś przyrodniczo-krajobrazową mezoregionu. Większą część tego obszaru zajmują duże kompleksy leśne.

Na terenie gminy Włoszczowa występują obszary, które ze względu na wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe zostały objęte prawną ochroną przyrody. Wśród nich należy wymienić:

- Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Rezerwat ornitologiczny „Ługi”,
- Pomniki przyrody.

Na terenie gminy Włoszczowa występują obszary i pojedyncze stanowiska, na których żyją gatunki zwierząt objęte ochroną.

Bogactwem gminy są także surowce mineralne. Na terenie gminy Włoszczowa występują następujące surowce mineralne:

- piaski (budowlane, formierskie, do produkcji cegły wapienno-piaskowej i betonów komórkowych),
- surowce węglanowe (wapienie, margle, opoki),
- surowce ilaste (iły, gliny) i ziemia krzemionkowa (opoka odwapniona).
- torfy.

Wśród najważniejszych potencjałów gminy Włoszczowa sprzyjających ochronie środowiska naturalnego, należy wymienić:

- znaczne walory przyrodniczo-krajobrazowe predysponujące gminę do rozwoju turystyki, zwłaszcza agroturystyki;
- niski stopień zanieczyszczenia środowiska;
- dobrą jakość wód podziemnych;
- wysoki stopień retencji powierzchniowej;
- niski stopień uprzemysłowienia gminy;
- dużą lesistość; dobry stan lasów państwowych;
- cenne zasoby surowców mineralnych.

W dalszym ciągu do najistotniejszych problemów gminy w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- zły stan jakości wód powierzchniowych;
- dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- brak gazyfikacji gminy;
- zagrożenie transgraniczną emisją zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.

3. Stan aktualny i tendencje zmian stanu środowiska przyrodniczego

Ocenę stanu aktualnego poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego gminy Włoszczowa za lata 2009 – 2010, sporządzono w oparciu o wyniki badań stanu środowiska udostępnione w raportach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Urzędu Statystycznego w Kielcach oraz w oparciu o informacje przekazane przez:

- Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Starostwa Powiatowego we Włoszczowie,
- Wydział Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Włoszczowa,
- Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach.

3.1. Stan jakości powietrza atmosferycznego

Podstawowymi aktami prawnymi obowiązującymi aktualnie w Polsce w zakresie prowadzenia i rozpowszechniania ocen jakości powietrza są:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008 r. Dz.U. Nr 25, poz. 150 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2009 nr 5 poz. 31),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. 2008 nr 216 poz. 1377),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 września 2008 r. w sprawie sposobu monitorowania wielkości emisji substancji objętych wspólnotowym systemem handlu uprawnieniami do emisji (Dz.U. 2008 nr 183 poz. 1142),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz.U. 2008 nr 52 poz. 310).

Obowiązek wykonywania rocznej oceny jakości powietrza, wynika z art. 89 znowelizowanej ustawy – Prawo ochrony środowiska, który zobowiązuje Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do dokonywania co roku oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie sporządzania klasyfikacji stref, w których poziom odpowiednio:

1. przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji;
2. mieści się pomiędzy poziomem dopuszczalnym a poziomem dopuszczalnym powiększonym o margines tolerancji;
3. nie przekracza poziomu dopuszczalnego;
4. przekracza poziom docelowy;
5. nie przekracza poziomu docelowego;
6. przekracza poziom celu długoterminowego;
7. nie przekracza poziomu celu długoterminowego.

Zakres prezentowanych zestawień oraz układ przedstawianych wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i wyników klasyfikacji stref powinien być zgodny z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie zakresu i sposobu przekazywania informacji dotyczących zanieczyszczenia powietrza (Dz.U. 2008 nr 216 poz. 1377).

Na terenie gminy Włoszczowa obowiązują dopuszczalne poziomy zanieczyszczeń powietrza substancjami chemicznymi określone ze względu na:

- ochronę zdrowia ludności,
- ochronę roślin.

Gmina Włoszczowa znajduje się w strefie sandomiersko – pińczowskiej i wyniki oceny zaliczają obszar gminy Włoszczowa do klasy A strefy sandomiersko - pińczowskiej *(stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych; dla ozonu klasa D1 - jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają poziomów celów długoterminowych)*.

W wyniku klasyfikacji ogólnej (łącnej) stref dokonanej za rok 2009 z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia ludzi, teren gminy Włoszczowa sklasyfikowano w klasie A, jako dotrzymujący kryterialne wartości stężeń zanieczyszczeń w powietrzu.

W czasie opracowywania raportu, tj. w miesiącu lutym 2011 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach nie udostępnił jeszcze wyników badań średniego aktualnego stanu zanieczyszczenia powietrza (tło zanieczyszczeń) dla gminy Włoszczowa za 2010 rok.

Największymi emitarami zanieczyszczeń przemysłowych do powietrza zlokalizowane na terenie miasta Włoszczowa są lokalne kotłownie zakładowe opalane miałem węglowym.

Według danych Rocznika Statystycznego, powiat włoszczowski (w tym gmina Włoszczowa) posiada stosunkowo niską emisję pyłów i gazów. W roku 2009 na obszarze powiatu wyemitowano 252 Mg zanieczyszczeń pyłowych (spadek o 28 Mg w stosunku do roku 2008) i 494 302 Mg zanieczyszczeń gazowych (spadek o 36 944 Mg w stosunku do roku 2008). W okresie 2009-2010, Starostwo Powiatowe we Włoszczowie nie wydało dla terenu gminy Włoszczowa (nie licząc pozwoleń zintegrowanych), nowych decyzji na wprowadzanie zanieczyszczeń pyłowo-gazowych do powietrza.

3.2. Stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych, gospodarka wodno-ściekowa

Wody powierzchniowe

Gmina Włoszczowa położona jest w centralnej części powiatu włoszczowskiego. Pod względem hydrograficznym obszar gminy leży w lewostronnym dorzeczu rzeki Wisły. Sieć rzeczną gminy tworzą Biała Nida i Pilica z dopływami: Czarną Włoszczowską, Zwleczą i Kurzelówką.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach w okresie opracowywania niniejszego raportu tj. do końca lutego 2011 roku, nie udostępnił jeszcze publicznie wyników przeprowadzonych badań za rok 2010.

W 2009 roku Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach, jak wynika ze wstępu do raportu, prowadził na terenie gminy Włoszczowa pomiary w ramach monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych w zlewni Pilicy – rzeka Zwleczka. Opublikowany raport wstępny nie zawiera jednak informacji o wielkości zanieczyszczeń w tym punkcie. Wobec powyższego ostatnie opublikowane wyniki badań pochodzą z roku 2007 (tab.1).

Zwleczka - rzeka o długości 21,9 km jest prawobrzeżnym dopływem Pilicy mającym ujście w km 230,3. W roku 2003 została włączona do sieci monitoringu regionalnego i kontrolowana była w punkcie pomiarowym Gościencin. W ocenie ogólnej za rok 2007 uzyskała III klasę czystości, o czym zadecydowało przekroczenie następujących wskaźników: ChZT-Mn, ogólny węgiel organiczny, wskaźnik bakteriologiczny - miano Coli. Wyniki badań w punkcie pomiarowym Gościencin przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Wyniki klasyfikacji ogólnej w badanym punkcie pomiarowym Gościencin na terenie gminy Włoszczowa w roku 2007.

Nazwa i kod JCWP	Rzeka i punkt pomiarowy	km	Klasa jakości	Wskaźniki decydujące o klasie jakości wód	Klasa wskaźnika	Min.	Średnia	Max.
2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zwleczka PLRW2000 6254189	Zwleczka Gościencin	0,3	III	ChZT-Mn	III	6,9	8,5	11
				Ogólny węgiel org	III	8,13	10,105	13,2
				Lb. b. coli fek	III	23	165	430
				Og. lb. b. coli	III	75	661	2400
				Barwa	IV	20	35	50
				ChZT-Cr	IV	23,5	30, 109	40,1

Źródło: WIOŚ Kielce - wyniki pomiarów jakości wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2007

Na podstawie badań monitoringowych wód powierzchniowych przeprowadzonych w latach 2007-2009 roku przez WIOŚ w Kielcach uznano, że w dalszym ciągu cała zlewnia Nidy jak również Pilicy, zagrożona jest procesami eutrofizacji. Związane jest to z rosnącym zanieczyszczeniem wód ściekami komunalnymi, pestycydami i nawozami sztucznymi, które są spłukiwane z pól uprawnych przez opady atmosferyczne. Obserwuje się przekroczenia wartości granicznych średniorocznych stężeń (głównie azotanów, BZT, w mniejszym stopniu fosforu ogólnego).

Generalnie stwierdza się, że rzeki omawianego obszaru prowadzą wody niskiej jakości. Zła jakość wód związana jest w dalszym ciągu z niewystarczającym stopniem skanalizowania gmin regionu (w tym gminy Włoszczowa). Wśród podstawowych przyczyn utrzymania niskiej jakości wód powierzchniowych wymienić należy również spływy obszarowe z pól uprawnych.

Gospodarka wodno-ściekowa

Istotny wpływ na zanieczyszczenie wód powierzchniowych ma gospodarka ściekowa na terenach wiejskich. Są one w znacznej części nie skanalizowane i brak jest tam oczyszczalni ścieków. Ścieki komunalne są gromadzone w bezodpływowych zbiornikach. Część ścieków z tych terenów trafia do oczyszczalni we Włoszczowie. Sanitacja terenów wiejskich winna być przez najbliższe lata priorytetem w dziedzinie ochrony środowiska na terenie gminy. Informacje statystyczne dotyczące gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Włoszczowa w roku 2009 przedstawia tabela 2. Informacje szczegółowe na podstawie danych Urzędu Gminy we Włoszczowie przedstawiono w tabelach 3-8.

Tabela 2. Gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy Włoszczowa – stan na 31.12.2009 r

Gmina Włoszczowa	Wodociągi [km]	Kanalizacja [km]	Oczyszczalnie ścieków we Włoszczowie		
			Przepustowość max [m ³]	obciążenie w 2009 [m ³]	Ilość ścieków przyjętych w 2009 r m ³
Miasto	76,2	39,3	4984	-	954 000
Sołectwa	90,3	18,6			
Ogółem	166,5	57,9			

Źródło: GUS - 2010 r.

W latach 2009-2010 w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Włoszczowa wykonane zostały następujące zadania:

Rok 2009:

- Roboty budowlane w ramach inwestycji „Przebudowa i budowa sieci wodociągowych we Włoszczowie w ulicach: Kusocińskiego, Wschodniej, Wiśniowej, Partyzantów, Kilińskiego, Słonecznej, 1-go Maja i Żwirki” etap I,
- Roboty budowlane w ramach inwestycji „Przebudowa i budowa sieci wodociągowych we Włoszczowie w ulicach: Kusocińskiego, Wschodniej, Wiśniowej, Partyzantów, Kilińskiego, Słonecznej, 1-go Maja i Żwirki oraz budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Kusocińskiego i Wschodniej” Etap 2 ulice Wschodnia, Wiśniowa, Kusocińskiego,
- Opracowanie projektu prac geologicznych i dokumentacji zasobów eksploatacyjnych oraz wykonanie odwiertu studni zastępczej na terenie działki nr ewid. 4429/2 dla potrzeb wodociągu grupowego we Włoszczowie,
- Przebudowa drogi wewnętrznej – ulica Leśna we Włoszczowie (wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną),
- Remont drogi w msc. Wola Wiśniowa (Zapłocie za szkołą w stronę Konieczna) (wraz z infrastrukturą wodociągową i kanalizacyjną),
-

Rok 2010:

- Kanalizacja sanitarna projekt i budowa dla zadań Kurzelów – Danków Duży,
- Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami, przepompowniami ścieków dla miejscowości: Konieczno, Ogarka, Boczkowice, Rogienice, Dąbie, Bebelno Wieś, Bebelno Kolonia i Ludwinów, Zadanie I: Wola Wiśniowa – Konieczno Etap I ,
- Modernizacja oczyszczalni – zakup pompy ABS,
- Remont zbiornika wodnego w Ogarce,
- Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w sołectwie Nieznanowice,
- Budowa ul. Bp. Jaworskiego we Włoszczowie wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz wykup gruntu pod drogę,
- Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej ulice: Śliska, Konopnickiej i Nowa we Włoszczowie,
- Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej na osiedlu Reja we Włoszczowie (ulice: Norwida, Makuszyńskiego, Tuwima, Orzeszkowej, Dygasińskiego, Reja).

Tabela 3. Stan zaopatrzenia w wodę na terenie gminy Włoszczowa – stan na 31.12.2010 r

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień 31.12.2010 r.
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy*	%	55
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	167,8
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	3729
4.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ /mieszk./rok	25

* Wskaźnik zwodociągowania oznacza stosunek liczby mieszkańców korzystających z wody wodociągowej do ogólnej liczby mieszkańców wyrażony w %.

Tabela 4. Wykaz ujęć wody pitnej na terenie gminy Włoszczowa – stan na 31.12.2010 r

Lp.	Ujęcia wody pitnej			Stacje uzdatniania wody		Powierzchnia strefy ochronnej ha
	Nazwa ujęcia / lokalizacja	Rodzaj: wody podziemne lub wody powierzchniowe	Wydajność m ³ /dobę	Nazwa / lokalizacja	Wydajność m ³ /dobę	
1.	SW I ul. Czarnieckiego Włoszczowa	Wody podziemne	3271			22,5x31,2m
2.	SW II ul. Koniecpolska Włoszczowa	Wody podziemne				22,5x25,5m
3.	os. Brożka 4 Włoszczowa	Wody podziemne				26,5x22,5m
4.	d. AGDOM ul. Jędrzejowska	Wody podziemne				12x18m
5.	Danków Mały	Wody podziemne	713			Teren o wymiarach: 34,5x34,5x37,2x6,2x5,7x14,3x40,0m
6.	Konieczno	Wody podziemne	310	Konieczno	204	Teren o wymiarach: 9,3x22,5x38,5x28,0x31,0m
7.	Dąbie	Wody podziemne	313			

Tabela 5. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków na terenie gminy Włoszczowa – stan na 31.12.2010 r

Lp.	Wyszczególnienie	j.m.	Stan na dzień 31.12.2010 r.
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy*	%	26
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	60,2
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	1835
4.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	1438
5.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m ³ /rok	369663,3

* Wskaźnik skanalizowania gminy oznacza stosunek liczby mieszkańców podłączonych do systemu kanalizacji do ogólnej liczby mieszkańców wyrażony w %.

Tabela 6. Kanalizacja deszczowa na terenie gminy Włoszczowa – stan na 31.12.2010 r

Długość sieci kanalizacji deszczowej km	Ilość oczyszczalni wód deszczowych	Przepustowość* m ³ /d	Nazwa odbiornika wód deszczowych	Powierzchnia terenów utwardzonych * ha	Powierzchnia terenów zielonych* ha
4,55	1	51.840	ziemia	3,39	-

* dotyczy tylko terenów miejskich

Tabela 7. Oczyszczalnie ścieków komunalnych - stan na dzień 31.12.2010 r.

Lp.	Nazwa /lokalizacja	RLM (liczba)	Przepustowość projektowa m ³ /d	Dociążenie %	Zamierzenia (likwidacja, modernizacja, podać kiedy)
1	Oczyszczalnia ścieków Włoszczowa ul. Wiejska 55	17758	4400	59	Modernizacja 2010 -2015

Tabela 8. Oczyszczalnie ścieków zakładowych - stan na dzień 31.12.2010 r.

Lp.	Nazwa /lokalizacja	RLM (liczba)	Przepustowość projektowa m ³ /d	Dociążenie %	Zamierzenia (likwidacja, modernizacja, podać kiedy)
1.	1. „Stolbud Włoszczowa” S. A. ul. Jędrzejowska 74, 29-100 Włoszczowa		380 m ³ /d		
2.	Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska „Włoszczowa” ul. Kochanowskiego 1, 29-100 Włoszczowa		625 m ³ /d		Modernizacja na bieżąco.
3.	MARBÓJ- Ubój Trzody i Bydła,Przetwórstwo Mięsa w Nieznanowicach.		50 m ³ /d		

Wody podziemne

Na terenie gminy Włoszczowa zlokalizowany jest zbiornik wód podziemnych GWZP 408. Jest on chroniony obszarem najwyższej ochrony (ONO) oraz obszarem wysokiej ochrony (OWO). Na obszarze Gminy Włoszczowa zlokalizowane były dotychczas 3 punkty regionalnej sieci monitoringu jakości zwykłych wód podziemnych.

W latach 2007-2008 WIOŚ w Kielcach nie prowadził na terenie gminy Włoszczowa pomiarów monitoringowych wód podziemnych. Dane Raportu WIOŚ za rok 2005 wskazują, że woda pobrana w dwóch punktach (nr 25- Danków i 26 - Włoszczowa) odpowiada normie wody do picia i na potrzeby gospodarcze. Trzeci punkt nr 61 - Czarńca został wyłączony z sieci monitoringu WIOŚ.

Jak wynika z raportu WIOŚ w Kielcach za rok 2009, w dalszym ciągu nie prowadzono na terenie gminy Włoszczowa pomiarów monitoringowych wód podziemnych.

3.3 Stan jakości środowiska akustycznego w gminie

Do głównych źródeł hałasu wpływających na zwiększenie uciążliwości akustycznej dla środowiska zewnętrznego należą ruch drogowy i kolejowy oraz działalność prowadzona na terenach niektórych obiektów przemysłowych.

Ostatnie pomiary natężenia hałasu na terenie miasta Włoszczowa wykonywane były w 2000 roku. Równoważny poziom hałasu w przedziale powyżej 70,1 dB (ale nie przekraczający 75,0 dB) stwierdzono na niektórych odcinkach ulic miejskich i wylotowych.

Przeciętny poziom hałasu na ulicach Włoszczowy w porze dziennej wynosi 64,0 dB i jest o 4 dB wyższy od poziomu dopuszczalnego.

W celu poprawy klimatu akustycznego w mieście, należałoby ograniczyć wjazd do centrum miasta pojazdów ciężkich, co jednocześnie wpłynie pozytywnie na płynność ruchu strumienia pojazdów.

W zakresie monitoringu natężenia hałasu kolejowego w 1999 roku przeprowadzono pomiary w rejonie trasy Kielce-Częstochowa. Na odcinku gminy Włoszczowa poziom hałasu tylko nieznacznie przekraczał wartość dopuszczalną (60dB).

3.4. Stan jakości gleb oraz powierzchni ziemi

W latach 2009-2010 WIOŚ w Kielcach nie prowadził na terenie gminy Włoszczowa pomiarów monitoringowych gleb. Można stwierdzić jedynie, że na podstawie wyników przeprowadzonych badań przez WIOŚ w latach 1995 i 2000 w gminie Włoszczowa nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych zawartości badanych metali w odniesieniu do standardów jakości gleb użytkowanych rolniczo.

3.5. Aktualny stan gospodarki leśnej

Według danych udostępnionych przez Urząd Gminy we Włoszczowie, lasy w gminie Włoszczowa zajmują powierzchnię 11 285 ha – stan na 31.12.2010r. (według danych GUS 2010 – powierzchnia gruntów leśnych wynosiła w 2009 r. 11012,1 ha), w tym 3259 ha lasów nie stanowiących własności skarbu państwa. Wskaźnik lesistości gminy wynosi zatem aktualnie 44.5 %. Dla porównania lesistość powiatu włoszczowskiego wynosi ok. 42%, województwa świętokrzyskiego – 29 %, zaś kraju – 30% (w tym grunty zadrzewione i zakrzewione) – wg danych GUS, stan na 31.12.2009r.– Kielce 2010.

Powyższe dane świadczą o powolnym wzroście powierzchni lasów na terenie gminy Włoszczowa. Związane to jest między innymi z realizacją planowych zalesień jako jednego z elementów działań określonych w Programie ochrony środowiska.

Tabela 9. Powierzchnia lasów (stan na 31.12.2009r.)

Lokalizacja	Powierzchnia		Lesistość [%]
	Ogółem [ha]	Lasy [ha]	
Powiat włoszczowski	90 638	38 016,9	41,9
Gmina Włoszczowa*	25 371	11 012	43,4
Gmina Włoszczowa**	25 372	11 285	44,5

*Źródło: * GUS – Kielce 2010*

*** UG Włoszczowa 2011*

Poniżej zestawiono wielkości powierzchni gruntów leśnych gminy Włoszczowa (stan na 31.12. 2010 według danych Urzędu Gminy we Włoszczowie):

Powierzchnia lasów ogółem -	11.285 ha
Powierzchnia lasów będących własnością Skarbu Państwa -	7.762 ha
Powierzchnia lasów będących własnością gminy -	44 ha
Powierzchnia lasów prywatnych -	3.479 ha
Planowane zalesienia -	1.600 ha

W strukturze własnościowej lasów dominują lasy państwowe (68,8 % powierzchni leśnej gminy), zarządzane przez Nadleśnictwo Włoszczowa. Lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa zajmują natomiast ok. 31,2% powierzchni leśnej.

Największe obszary lasów państwowych występują w zachodniej i południowej części gminy w kompleksach obrębu Włoszczowa (Silpia, Pękowiec) i w kompleksie Głównym oraz w północno-wschodniej części gminy w kompleksie Nieznanowice.

Dominującym gatunkiem drzewa jest sosna, która zajmuje około 75 % powierzchni lasów. Pozostała powierzchnia przypada kolejno na: brzozę, olszę, dąb, buk, jesion oraz świerk. Charakterystyczną cechą obszarów leśnych gminy jest duża ilość nie zalesionych gruntów podmokłych. Stanowią one pastwiska śródleśne, bagna lub torfowiska, a także płaszczowizny i zręby. Występuje również dużo naturalnych i sztucznych cieków wodnych, które tworzą połączony system melioracji leśnych.

Na terenach występowania gleb niskich klas bonitacyjnych zgłaszane są potrzeby zalesieniowe. Powierzchnia gruntów przewidzianych do zalesienia wg „Krajowego Programu Zwiększania Lesistości” – opracowanie Ministerstwa Środowiska (aktualizacja 2003r.) na lata 2001 – 2020 w opracowaniach powiatu włoszczowskiego wynosi 3727 ha, w tym: sektor państwowy – 149 ha, sektor niepaństwowy 3578 ha.

Zagrożenia i ocena stanu zdrowotnego lasów

Największe szkody w lasach gminy Włoszczowa wyrządzają powstające często pożary. Lasy administrowane przez Nadleśnictwo Włoszczowa są obszarami leśnymi znajdującymi się w I kategorii zagrożenia pożarowego.

Bardzo istotnym czynnikiem pogarszającym stan lasów było zjawisko zwiększonych wyrębów drewna. Zniesienie ustawowego obowiązku cechowania ściętego drewna oraz poświadczenia legalności drewna z lasów niepaństwowych, stworzyło warunki do niezgodnego z możliwościami lasu wyrębu drzew z lasów prywatnych. Nielegalne wyręby spowodowały dość istotne gospodarczo szkody w drzewostanach oraz niewymierne straty w środowisku leśnym. Po wprowadzeniu przez wojewodę, a następnie przez znowelizowaną ustawę o lasach, ponownego obowiązku znakowania i poświadczania legalności pochodzenia drewna pozyskanego w lasach niepaństwowych, nielegalne pozyskanie drewna uległo znacznemu zmniejszeniu.

Największe zagrożenie drzewostanu ze strony szkodników owadzych wywołuje szeliniak, którego w ostatnich latach zwalczano na uprawach sosnowych w nadleśnictwach Włoszczowa i Koniecpol. Bardzo niekorzystnym zjawiskiem jest wystąpienie w ostatnich latach choroby jesionów, która uszkadza ten gatunek w każdym wieku, a szczególnie sadzonki w szkółkach, uprawach i młodnikach. Najbardziej na szkody narażone jest Nadleśnictwo Włoszczowa, gdzie drzewostany z udziałem tego gatunku występują w ilościach o znaczeniu gospodarczym [POS dla Powiatu Włoszczowskiego...]. Stan biologiczny drzew w drzewostanach sosnowych jest obecnie zadowalający.

Główne zagrożenia i problemy w zakresie leśności na terenie gminy Włoszczowa to:

- silny niedobór lasów oraz duże rozdrobnienie kompleksów leśnych;
- niepełne wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych oraz nie realizowanie odnowień w lasach prywatnych i na gruntach przejściowo pozbawionych drzewostanu;
- kradzieże drewna;
- zaśmiecanie terenów leśnych wokół terenów mieszkaniowych oraz dróg;
- niewystarczająca ilość infrastruktury turystycznej i komunalnej w sąsiedztwie lasów.

Tabela 10 przedstawia powierzchnie gruntów nieleśnych powiatu włoszczowskiego przeznaczonych do zalesienia w 2007 r.

Tabela 10. Powierzchnia gruntów nieleśnych powiatu włoszczowskiego przeznaczonych do zalesienia – stan na 31 XII 2009 r.

Wyszczególnienie	Zalesienie gruntów nieleśnych [ha]					Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia [ha]	
	ogółem	publiczne			prywatne	ogółem	w tym Lasy Państwowe
		razem	Skarbu Państwa	w tym Lasy Państwowe			
Powiat włoszczowski	20,7	-	-	-	20,7	1,71	-

Źródło: Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009r. Urząd Statystyczny w Kielcach, 2010

3.6 Elektromagnetyczne promieniowanie niejonizujące

Do urządzeń najbardziej szkodliwych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego na obszarze gminy należą obecnie (stan ma 31.12.2010r.):

- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 220 kV łączące Stację Systemową „Kielce 400” z Joachimowem i Łośnicą, których szkodliwy wpływ rozciąga się 25 m od osi linii w obie strony,
- linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV, stacja systemowa „Kielce 400” - Oleszno - Opoczno i Szczekociny - Secemin - Włoszczowa - Joachimów, których szkodliwy wpływ rozciąga się 12 m od osi linii w obie strony,
- stacja elektroenergetyczna GPZ 110/15 kV we Włoszczowie, której uciążliwość zamyka się w granicach obiektu,
- bazowe stacje telefonii komórkowej różnych operatorów we Włoszczowie.

W sieci monitoringu prowadzonego przez Inspekcję Ochrony Środowiska w Kielcach w roku 2009 znajduje się jeden obiekt z terenu gminy Włoszczowa zlokalizowany przy ul. Wiśniowej 19. W badanym rejonie nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnej wartości poziomu pól elektromagnetycznych. Na terenie gminy nie prowadzono natomiast badań kontrolnych w ramach interwencji.

Ochrona ludzi i środowiska przed niejonizującym promieniowaniem elektromagnetycznym uregulowana jest ustawowo (prawo budowlane, prawo ochrony środowiska, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym), przepisami bhp oraz sanitarnymi.

3.7. Gospodarka odpadami w aspekcie ochrony środowiska

Gospodarka odpadami komunalnymi i przemysłowymi stanowi istotny czynnik wpływający na stan środowiska naturalnego. Gospodarowanie odpadami na terenie gminy Włoszczowa realizowane jest w oparciu o sporządzony Gminny Plan Gospodarki Odpadami. Szczegółowe informacje na temat gospodarki odpadami znajdują się w Sprawozdaniu z realizacji Planu gospodarki odpadami za lata 2009 – 2010.

Poniżej przedstawiono skrótowo najważniejsze informacje dotyczące struktury i ilości składowanych, odzyskanych i unieszkodliwionych odpadów na terenie gminy.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Włoszczowa odbywa się zasadniczo w oparciu o składowisko odpadów komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie,

stanowiące własność Gminy Włoszczowa, obecnie eksploatowane przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o. o. we Włoszczowie.

Na obszarze gminy Włoszczowa w okresie sprawozdawczym, czyli w latach 2009 – 2010 unieszkodliwiono poprzez składowanie odpady komunalne w ilościach: w roku 2009 – **4555,65 Mg** odpadów w tym **2196,72 Mg** odpadów pochodzących z terenu gminy Włoszczowa.

W roku 2010 – **3038,84 Mg** niesegregowanych odpadów, w tym **1700,7 Mg** odpadów pochodzących z terenu gminy Włoszczowa.

W bilansie gospodarki odpadami dla gminy uwzględniono również odpady z oczyszczalni ścieków, odpady inne niż komunalne, poddane procesom unieszkodliwiania. W wykazie wojewódzkiej bazy danych brak jest informacji na temat unieszkodliwiania i odzysku wytworzonych na terenie gminy odpadów z sektora gospodarczego. Ilość wytworzonych w roku 2010 odpadów z sektora gospodarczego wyniosła według wojewódzkiej bazy danych: **3 149,52 Mg**.

Składowisko odpadów komunalnych „Kępny Ług”, decyzją Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 06.07.2006r. znak ŚR.III.6621-19/06 uzyskał pozwolenie zintegrowane. Zgodnie z wydanym pozwoleniem zintegrowanym, wymagana przebudowa i dostosowanie składowiska zostały zakończone w 2009 roku.

3.8 Formy ochrony przyrody

Zgodnie z ustawą o **ochronie przyrody** z dnia 16 kwietnia 2004 roku wraz z późniejszymi zmianami na terenie gminy występują następujące formy ochrony przyrody (tabela 11):

Tabela 11. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej - stan na dzień 31.12.2010 r.
(dane UG we Włoszczowie)

Lp.	Wyszczególnienie	Sposób wprowadzenia *	Ilość w gminie	Powierzchnia (ha)	
				Ogółem	w gminie
Obszary chronionego krajobrazu(nazwa)					
1.	-Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Rozporządzenie Nr 89/2005 Wojewody Świętokrzyskiego z 14 lipca 2005r. Dz. U. Woj. Św. Nr 156, poz. 1950	1	69.090	20.620
2.	-Rezerwat przyrody „Ługi”	Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego 197 w sprawie uznania za rezerwat przyrody	1	90,23	90,23

Pomniki przyrody					
1.	Pojedyncze drzewa	Rozp. Nr 18/96 Wojewody kieleckiego z dnia 30 grudnia 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	3 sztuki: - sosna pospolita Leśnictwo Kurzelów, Nadleśnictwo Włoszczowa; - topola czarna Włoszczowa ul. Wiśniowa; - dąb szypułkowy Międzyzlesie		
2.	Grupy drzew	Rozp. Nr 5/91 Wojewody Kieleckiego z dnia 4 grudnia 1991r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	3 grupy drzew: - 6 lip drobnolistnych w parku w Czarncy ; - 4 lipy drobnolistne w Czarncy obok kościoła		
		Rozp. Nr 18/96 Wojewody kieleckiego z dnia 30 grudnia 1996r. w sprawie uznania za pomniki przyrody	- 5 dębów szypułkowych Leśnictwo Pękowiec, Nadleśnictwo Włoszczowa		

3.9 Decyzje środowiskowe wydane w latach 2009-2010

Decyzje (pozwolenia) na wprowadzanie do środowiska przyrodniczego substancji lub energii będących ubocznym efektem działalności przemysłowej i komunalnej człowieka, stanowią instrument służący bezpieczeństwu środowiska. Zgodnie z Prawem Ochrony Środowiska, Prawem Wodnym, Prawem Geologicznym i Górniczym oraz na mocy obowiązujących aktów wykonawczych, Starostwo Powiatowe udziela podmiotom pozwoleń na wprowadzanie substancji lub energii do środowiska. Poniższa tabela przedstawia zestawienie decyzji z rozbiem na poszczególne rodzaje decyzji środowiskowych, dotyczących terenu gminy Włoszczowa, wydanych w latach 2009-2010.

Tabela 12. Wykaz decyzji środowiskowych dotyczących terenu gminy Włoszczowa wydanych w Starostwie Powiatowym we Włoszczowie w latach 2009-2010

Lp.	Rodzaj decyzji	Lata	
		2009	2010
1	Pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód oraz na wykonanie urządzeń wodnych	4	-
2	Pozwolenia na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza	-	-
3	Decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi	3	2

4	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów	-	-
5	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów		
6	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania odpadów	-	1
7	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie zbierania i transportu odpadów	-	1
8	Decyzje zezwalające na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów	-	-
9	Pozwolenia zintegrowane	-	1

4. Priorytety ekologiczne Gminy

W poniższej tabeli zestawiono główne priorytety ekologiczne gminy Włoszczowa określone w aktualnym dokumencie „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa”.

Tabela 13. Priorytety ekologiczne w gminie Włoszczowa

Główne elementy ochrony środowiska	Cel ekologiczny	Podstawowe zadania / kierunki działań	Obszary działań priorytetowych
Powietrze atmosferyczne	Zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze gminy	Zamiana nośników energii na bardziej ekologiczne	Obszar całej gminy
		Likwidacja źródeł niskiej emisji	Obszar całej gminy
		Termomodernizacja budynków	Obszar całej gminy
		Zmniejszenie emisji przemysłowej	Zakłady przemysłowe emitujące zanieczyszczenia
		Wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych	Obszar całej gminy
		Identyfikacja występowania i możliwości wykorzystania źródeł energii odnawialnej	Obszar całej gminy
		Przebudowa infrastruktury drogowej	Obszar całej gminy
Zasoby wodne gospodarka wodno-ściekowa	Uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych Skuteczna ochrona dobrego stanu jakościowego wód podziemnych z jednoczesną racjonalizacją struktury ich zużycia	Wyrównanie dysproporcji pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, budowa systemu kanalizacji	Obszar całej gminy; szczególnie na obszarach zwodociągowanych i w mieście
		Budowa i dostosowanie oczyszczalni ścieków do standardów UE	Obszar zabudowy skupionej
		Likwidacja ognisk zanieczyszczeń; likwidacja niezorganizowanych zrzutów ścieków; modernizacja składowiska „Kępny Ług”	Punktowo cały obszar gminy

		Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych	Wody powierzchniowe
		Ochrona ilości i jakości wód podziemnych	Obszar GZWP, w tym strefy ochrony zbiornika i ujęć wód
		Ograniczenie do niezbędnego minimum stosowania nawozów naturalnych i sztucznych oraz środków ochrony roślin	Obszar GZWP, w tym strefy ochrony zbiornika i ujęć wód
		Renowacja urządzeń oraz przywrócenie sprawności obiektów melioracyjnych.	Obszary melioracji wodnych
		Ochrona przeciwpowodziowa	Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi
Powierzchnia ziemi i jakość gleb	Wzmocniona ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z jednoczesnym zachowaniem oraz wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej	Upowszechnienie zasad ochrony gleb wynikających z „Kodeksu dobrych praktyk rolniczych” oraz potrzeb rozwoju rolnictwa ekologicznego	Właściciele i użytkownicy gospodarstw rolnych, zwłaszcza na obszarach objętych ochroną przyrody
		Podjęcie badań gleb w przypadku wystąpienia lokalnego skażenia powierzchni ziemi oraz wszczęcie działań rekultywacyjnych.	Cała gmina ze szczególnym uwzględnieniem stref ochrony ujęć wód i GZWP
		Egzekwowanie obowiązku uzyskania decyzji o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji rolniczej lub leśnej	Inwestorzy uzyskujący pozwolenie na budowę inwestycji nierolniczej na gruntach rolnych i leśnych podlegających ochronie.
		Zapobieganie erozji wodnej gleb oraz oddrzewianiu krajobrazu rolniczego	Obszar całej gminy
Surowce mineralne	Oszczędne i racjonalne korzystanie z zasobów oraz zminimalizowanie niekorzystnych skutków eksploatacji Poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej	Uwzględnienie dla obszarów wydobywania zagadnień ochrony środowiska, zgodnie z obowiązującymi przepisami.	Tereny wydobywania kopalin na całym obszarze gminy
		Poprawa stanu środowiska (rekultywacja terenów poeksploatacyjnych i hałd, zwłaszcza obszarów o większej skali przekształceń).	Obszar gminy, rekultywacja terenów gminnych (złóża eksploatowane zgodnie z koncesją i nielegalne wydobywanie).
		Likwidacja nielegalnego wydobywania na potrzeby lokalne.	Obszar całej gminy
Klimat akustyczny	Ograniczenie uciążliwości hałasu poprzez obniżenie jego natężenia do poziomu gwarantowanego prawem	Ochrona przez hałasem komunikacyjnym, przebudowa infrastruktury drogowej	Obszar całej gminy
		Ochrona przez hałasem przemysłowym	Obszar całej gminy
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie dziedzictwa biologicznego	Ochrona i rozwój systemu obszarów chronionych	Obszar całej gminy
		Ochrona gatunkowa roślin i zwierząt	Obszar całej gminy
		Renaturalizacja ekosystemów	w pierwszym rzędzie doliny rzeczne
		Likwidacja barier ekologicznych	Obszary objęte prawną ochroną przyrody,

		Wdrożenie programów rolno-środowiskowych (I schemat i II etap II schematu)	Tereny rolne gminy
Polityka leśna	Pełne wykorzystanie możliwości zwiększania lesistości gminy oraz zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa	Znaczący wzrost lesistości oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych	Obszary określone w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy
		Ścisła ochrona istniejących zasobów leśnych	Obszar całej gminy
		Określenie i weryfikacja terenów do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Obszary przewidywane do zalesienia w poszczególnych latach
Pola elektro magnetyczne	Kontrola emisji do środowiska promieniowania elektromagnetycznego o do poziomów dopuszczalnych	Przeprowadzenie pełnej inwentaryzacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Obszar całej gminy
		Wprowadzenie do planów zagospodarowania przestrzennego zagadnień niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego	Obszar całej gminy
Gospodarka odpadami	Minimalizacja ilości powstających odpadów i eliminacja zagrożeń wynikających z gospodarowania odpadami	Objęcie wszystkich mieszkańców gminy systemem odbioru odpadów	Obszary nie objęte zorganizowanym systemem odbioru odpadów
		Zwiększanie stopnia segregacji i odzysku odpadów	Obszar całej gminy
		Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów	Obszar całej gminy
		Modernizacja składowiska „Kępny Ług”; likwidacja dzikich wysypisk	Obszar całej gminy
		Usuwanie materiałów zawierających azbest	Obszar całej gminy
Edukacja ekologiczna	Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Kontynuacja oraz poszerzenie oferty działań w zakresie edukacji ekologicznej i działalności szkoleniowej, w tym kontynuacja wdrażania Programu edukacji ekologicznej	Wszystkie szkoły gminy, cała gmina, Rejonowy Oddział SODR, ZPPK, Związek Gmin Ziemi Włoszczowskiej
		Promocja ekologii poprzez realizację prezentacji o treściach ekologicznych w ramach oferty programowej środków przekazu oraz instytucji kultury i wypoczynku	Środki przekazu, instytucje kultury i wypoczynku, gospodarstwa agroturystyczne, ekologiczne, imprezy masowe
		Współpraca administracji publicznej i innych jednostek w przygotowaniu ofert edukacyjnych oraz ich współfinansowaniu	Jednostki samorządu, SODR, ZPPK, Związek Gmin Ziemi Włoszczowskiej, zakłady pracy, w tym przedsiębiorstwa, instytucje religijne, szkoły, mieszkańcy gminy i inne organizacje

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa na lata 2008 – 2011

5. Zgodność programu z celami polityki ekologicznej państwa, województwa i powiatu

Głównym celem polityki ekologicznej państwa, ustanowionym w krajowych dokumentach programowych jest „**zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa polskiego w XXI w. oraz stworzenie podstaw dla opracowania i realizacji strategii zrównoważonego rozwoju kraju**”.

Bezpieczeństwo ekologiczne to w szczególności:

- czyste środowisko we wszystkich jego komponentach;
- racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi;
- trwałe występowanie wszystkich stwierdzonych na tym obszarze dziko żyjących gatunków;
- bezpieczna dla zdrowia człowieka żywność;
- możliwość rekreacji i wypoczynku.

Skuteczną realizację tak określonego celu ma zapewnić wdrożenie przepisów i standardów ekologicznych obowiązujących w Unii Europejskiej oraz przepisów konwencji i umów międzynarodowych, regionalnych i dwustronnych dotyczących problematyki ochrony środowiska.

Nadrzędnym kryterium rozwiązań o charakterze strategicznym na wszystkich szczeblach zarządzania powinna być konstytucyjna **zasada zrównoważonego rozwoju**. Zakłada ona takie prowadzenie polityki i działań w poszczególnych sektorach gospodarki i życia społecznego, aby zachować zasoby i walory środowiska w stanie zapewniającym trwałe, nie doznające uszczerbku, możliwości korzystania z nich, zarówno przez obecne jak i przyszłe pokolenia, przy jednoczesnym zachowaniu trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych oraz naturalnej różnorodności biologicznej na poziomie krajowym, ekosystemowym, gatunkowym i genowym. Umożliwia ona również harmonizację rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną walorów środowiskowych i powoduje konieczność integrowania zagadnień ochrony środowiska z polityką sektorową w pozostałych dziedzinach gospodarki.

Zasada ta w sferze realizacyjnej powinna być uzupełniona szeregiem zasad pomocniczych, z których najważniejsze to: zasada przezorności, zasada integracji polityki ekologicznej z politykami sektorowymi, zasada uspołecznienia, zasada „zanieczyszczający

płaci”, zasada likwidacji zanieczyszczeń u źródła, zasada stosowania najlepszych, dostępnych technik (BAT) i zasada subsydialności.

Biorąc pod uwagę stan aktualny środowiska, zagrożenia i możliwości rozwoju gospodarczego gminy, jako cel nadrzędny polityki ekologicznej Gminy Włoszczowa, przyjęto kontynuację podstawowego celu polityki ekologicznej postawionego dla całego powiatu włoszczowskiego: **„Kompleksowa poprawa stanu środowiska przyrodniczego powiatu zmierzająca do realizacji zasad ekorozwoju”**.

W ramach tego celu wyróżnić należy następujące zadania i programy operacyjne:

- „Czysta i bezpieczna Pilica” – budowa i rozbudowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w gminach powiatu włoszczowskiego;
- Program gazyfikacji powiatu;
- Program zagospodarowania odpadów komunalnych w rejonie Górnego Ponidzia – program dla gmin powiatu włoszczowskiego;
- Pozyskiwanie energii ze źródeł odnawialnych;
- Program edukacji ekologicznej wszystkich mieszkańców;
- Program zagospodarowania i wykorzystania zasobów naturalnych;
- Program zagospodarowania odpadów zawierających azbest;
- Program estetycznego wyglądu powiatu;
- Program zagospodarowania atrakcyjnych terenów pod wypoczynek i rekreację;
- Program rozwoju agroturystyki.

Postawione cele polityki ekologicznej Gminy Włoszczowa, są zgodne z założeniami II Polityki Ekologicznej Państwa, „Programu Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego” oraz z założeniami „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego”.

Przy tworzeniu gminnej polityki ekologicznej układem odniesienia oprócz polityki ekologicznej państwa, województwa, powiatu i gminy jest **„Strategia rozwoju Miasta i Gminy Włoszczowa”**. Do najważniejszych problemów w dziedzinie ochrony środowiska należą:

- zły stan lasów prywatnych,
- niedostateczna ilość zadrzewień śródpolnych;
- zbyt mało zbiorników retencyjnych;
- lokalne zanieczyszczenia z kotłowni węglowych w osiedlach domów jednorodzinnych;
- niska świadomość ekologiczna społeczeństwa;
- niedoinwestowanie składowiska odpadów komunalnych;
- zły stan techniczny gnojników i szamb.

6. Analiza wskaźników monitoringu POŚ

Ocena stopnia realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla gminy Włoszczowa dokonywana jest poprzez mierniki stanu środowiska, których dobór zależy od celów założonych w poszczególnych dziedzinach. Poniższa tabela zawiera zestawienie podstawowych mierników realizacji POŚ w gminie Włoszczowa.

Tabela 14. Mierniki realizacji POŚ w gminie Włoszczowa

Dziedzina	Cel	Mierniki
Zasoby przyrodnicze	zachowanie dziedzictwa biologicznego gminy	powierzchnia obszarów chronionych; powierzchnia obszarów objętych programem Natura 2000; powierzchnia użytków rolnych objętych programem rolno-środowiskowym; procent zalesienia.
Surowce mineralne	1) oszczędne i racjonalne korzystanie z surowców i zminimalizowanie skutków eksploatacji 2) poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej	ilość zrealizowanych przedsięwzięć oraz powierzchnia terenów zrehabilitowanych (ha)
Gospodarka wodna	1) uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych; 2) zaopatrzenie w wodę obszarów deficytowych; 3) gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym; 4) zwiększenie stopnia retencji powierzchniowej oraz poprawa ochrony przeciwpowodziowej	jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej); jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości; stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej; ilość zbiorników retencyjnych; udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych.
Gospodarka odpadami	zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów i wdrożenie przyjętego w „Planie gospodarki odpadami dla woj. świętokrzyskiego” systemu gospodarowania nimi	opracowane gminne plany gospodarki odpadami; procent składowanych odpadów przemysłowych i komunalnych.
Ochrona powietrza	zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całej gminy	wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych; stopień redukcji zanieczyszczeń; procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych.
Zagrożenia gleb	wzmocniona ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z zachowaniem i wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej	powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji; powierzchnia gleb ściśle chronionych wyłączona z produkcji rolnej (ha); jakość gleb - procent dopuszczalnych stężeń w poszczególnych grupach terenów.
Lasy	pełne wykorzystanie możliwości zwiększenie powierzchni leśnej powiatu i zapewnienie właściwego nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności SP	wzrost lesistości; opracowanie programu zwiększenia lesistości powiatu; powierzchnia gruntów porolnych przeznaczonych do zalesienia
Poważne awarie przemysłowe	Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska na skutek awarii przemysłowych i transportu substancji niebezpiecznych	ilość opracowanych zewnętrznych planów operacyjno-ratunkowych; liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii

		przemysłowej.
Edukacja ekologiczna	1) podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa 2) stworzenie powszechnego dostępu do informacji o środowisku	ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i in., ilość interwencji środowiskowych zgłaszanych przez mieszkańców, ilość przeprowadzonych działań na terenie powiatu i ich skuteczność (np. liczba gospodarstw ekologicznych, poprawa stanu sanitarnego wsi, stanu czystości rzek, lasów, korzystanie z ekologicznych źródeł energii, itp.).

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa na lata 2008 - 2011

7. Analiza wydatków poniesionych na ochronę środowiska

Bezpośrednim, wymiernym wskaźnikiem zaawansowania realizacji zadań przedstawionych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa jest wysokość ponoszonych nakładów finansowych. Poniżej w tabelach 15 i 16, zestawiono najważniejsze nakłady finansowe na ochronę środowiska, poniesione przez gminę w latach 2009 - 2010.

Tabela 15. Zadania inwestycyjne Gminy z zakresu ochrony środowiska realizowane w 2009 roku

L.p.	Zadanie	Wydatki w [zł] brutto za rok 2009
1	Wodociągi i kanalizacja	
1.1	Roboty budowlane w ramach inwestycji „Przebudowa i budowa sieci wodociągowych we Włoszczowie w ulicach: Kusocińskiego, Wschodniej, Wiśniowej, Partyzantów, Kilińskiego, Słonecznej, 1-go- Maja i Żwirki” etap I	444.623,95
1.2	Roboty budowlane w ramach inwestycji „Przebudowa i budowa sieci wodociągowych we Włoszczowie w ulicach: Kusocińskiego, Wschodniej, Wiśniowej, Partyzantów, Kilińskiego, Słonecznej, 1-go- Maja i Żwirki oraz budowa kanalizacji sanitarnej w ulicy Kusocińskiego i Wschodniej” Etap 2 ulice Wschodnia, Wiśniowa, Kusocińskiego	1.515.194,58
1.3	Opracowanie projektu prac geologicznych i dokumentacji zasobów eksploatacyjnych oraz wykonanie odwiertu studni zastępczej na terenie działki nr ewid. 4429/2 dla potrzeb wodociągu grupowego we Włoszczowie”	56.364,00
2	Infrastruktura drogowa na terenie miasta	
2.1	Przebudowa drogi wewnętrznej – ulica Leśna we Włoszczowie	370.840,24
2.2	Remont drogi w m. Wola Wiśniowa (Zapłocie za szkołą w stronę Konieczna)	165.604,87
3	Gospodarka odpadami	
3.1	Dostosowanie funkcjonowania składowiska odpadów komunalnych „Kępny Ług” we Włoszczowie do wymagań ochrony środowiska poprzez jego przebudowę	5.213.588,22

Źródło: Urząd Gminy Włoszczowa 2011r.

Tabela 16. Zadania inwestycyjne Gminy z zakresu ochrony środowiska realizowane w 2010 roku

L.p.	Zadanie	Wydatki w [zł] brutto za rok 2010
1	Wodociągi i kanalizacja	
1.1	Kanalizacja sanitarna projekt i budowa dla zadań Kurzelów – Danków Duży	4.033.712,89
1.2	Budowa kanalizacji sanitarnej z przyłączami, przepompowniami ścieków dla miejscowości: Konieczno, Ogarka, Boczkowice, Rogienice, Dąbie, Bebelno Wieś, Bebelno Kolonia i Ludwinów, gm. Włoszczowa Zadanie I: Wola Wiśniowa – Konieczno Etap I	294.000
1.3	Modernizacja oczyszczalni – zakup pompy ABS	49.300
1.4	Remont zbiornika wodnego w Ogarcie	11.300
1.5	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w sołectwie Nieznanowice gmina Włoszczowa	708.200
2.	Infrastruktura drogowa	
2.1	Budowa ul. Bp. Jaworskiego we Włoszczowie wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz wykup gruntu pod drogę	228.552,69
2.2	Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej ulice: Śliska, Konopnickiej i Nowa we Włoszczowie”	1.458.000,00
2.3	Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej na osiedlu Reja we Włoszczowie (ulice: Norwida, Makuszyńskiego, Tuwima, Orzeszkowej, Dygasińskiego, Reja)”	2.921.831,45

Źródło: Urząd Gminy Włoszczowa 2011r.

Tabela 17. Ważniejsze zadania inwestycyjne Gminy z zakresu gospodarki odpadami realizowane w latach 2009-2010 nie ujęte w „zadaniach inwestycyjnych Gminy z zakresu ochrony środowiska”.

Nazwa (rodzaj) zadania	Wydatki w [zł] brutto
	lata 2009-2010
Akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące prawidłowej gospodarki odpadami	9.022,00
Pogadanki tematyczne dotyczące gospodarki odpadami. Informacje dot. selektywnej zbiórki odpadów w mediach, kalendarze z terminarzem odbioru surowców wtórnych	6.267,00
Wybudowanie sortowni, placu przygotowania kompostu i placu kompostowni	2.066.394,60
Zakup rębaka do konarów i gałęzi na składowisko odpadów	43.785,00

System workowy zbierania odpadów, obecnie 6 kolorowych worków: różowy – metal, żółty – plastik, niebieski-papier, biały-szkło białe, zielony-szkło kolorowe, czarny – pozostałe zmieszane odpady. Ponadto na terenie miasta porozstawiane są pojemniki igloo do selektywnej zbiórki odpadów, które w miarę potrzeb są opróżniane	308.430,00
Prowadzenie monitoringu składowiska „Kępny Ług”	7000 zł/rok

Źródło: Urząd Gminy Włoszczowa, Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o.

8. Ocena wdrażania i realizacji celów i zadań programu – monitoring programu

Ocena wdrażania i realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa realizowana jest poprzez porównanie celów i założonych mierników z rzeczywistymi informacjami na temat realizacji poszczególnych zadań środowiskowych gminy. Ocenę utrudnia fakt, że poszczególne instytucje uczestniczące w realizacji zadań ochrony środowiska gminy nie mają obowiązku udzielania szczegółowych informacji w tym zakresie. Należy zaznaczyć, że ustawodawca nakładając na organ wykonawczy gminy obowiązek sporządzenia raportów, nie zobowiązał innych podmiotów do przekazywania niezbędnych informacji. Z tego względu proces pozyskiwania danych oparty jest na dobrowolności, co może być powodem obniżenia jakości uzyskanych wyników.

Poniżej zestawiono informacje o realizacji poszczególnych celów i zadań wynikających z Programu Ochrony Środowiska. Zestawienie sporządzono na podstawie informacji Urzędu Gminy Włoszczowa, Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. we Włoszczowie, Starostwa Powiatowego we Włoszczowie, Urzędu Statystycznego w Kielcach, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Kielcach, Świętokrzyskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach i innych instytucji.

Tabela 18. Mierniki realizacji Programu Ochrony Środowiska w gminie Włoszczowa

Dziedzina	Cel	Mierniki	Dane rzeczywiste poszczególnych mierników
Zasoby przyrodnicze	zachowanie dziedzictwa biologicznego gminy	powierzchnia obszarów chronionych	-Włoszczowsko-Jędrzejowski O Ch K - 69.090 ha (w gminie 20.620 ha). -Rezerwat przyrody „Ługi”-90,23 ha
		powierzchnia obszarów objętych programem Natura 2000	Specjalny Obszar Ochrony SOO "Ostoja Maluszyńska" b.d. dt. pow. SOO w gminie
		powierzchnia użytków rolnych objętych programem rolno-środowiskowym	brak danych
		procent zalesienia	ok. 44,5% wzrost w porównaniu z okresem poprzednim
Surowce mineralne	oszczędne i racjonalne korzystanie z surowców i zminimalizowanie skutków eksploatacji	ilość zrealizowanych przedsięwzięć oraz powierzchnia terenów zrekultywowanych (ha)	brak danych
	poprawa stanu środowiska naturalnego zmienionego w wyniku działalności górniczej		
Gospodarka wodna	1) uzyskanie zauważalnej poprawy jakości wód powierzchniowych; 2) zaopatrzenie w wodę obszarów deficytowych; 3) gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym; 4) zwiększenie stopnia retencji powierzchniowej oraz poprawa ochrony przeciwpowodziowej	jakość wód powierzchniowych, udział wód pozaklasowych (wg oceny ogólnej)	- brak danych
		jakość wód podziemnych, udział wód o bardzo dobrej i dobrej jakości	- brak danych
		stosunek długości sieci kanalizacyjnej do wodociągowej	Wskaźnik skanalizowania gminy (26% mieszkańców) Długość sieci wodociągowej rozdzielczej 167,8 km Długość sieci kanalizacji sanitarnej 60,2 km
		ilość zbiorników wodnych	- 33 zbiorniki o łącznej pow. 76,88 ha o funkcjach rekreacyjnych, hodowlanych i retencyjnych
		udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych	- brak danych
Gospodarka odpadami	wdrożenie systemu gospodarki odpadami	opracowany gminny plan gospodarki odpadami	opracowana aktualizacja planu gospodarki odpadami
	zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów	procent składowanych odpadów przemysłowych i komunalnych	Odpady przemysłowe nie są składowane na terenie składowiska „Kępny Ług”

Ochrona powietrza	zachowanie dobrej jakości powietrza atmosferycznego na obszarze całej gminy	wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych	klasa A
		stopień redukcji zanieczyszczeń	brak danych
		procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych	brak danych
Zagrożenia gleb	wzmocniona ochrona i racjonalne użytkowanie gleb przydatnych dla rolnictwa z zachowaniem i wzmocnieniem walorów ekologicznych rolniczej przestrzeni produkcyjnej	powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji	brak takich terenów
		powierzchnia gleb ściśle chronionych wyłączona z produkcji rolnej (ha)	brak
		jakość gleb - procent dopuszczalnych stężeń w poszczególnych grupach terenów	brak danych
Lasy	pełne wykorzystanie możliwości zwiększenie powierzchni leśnej gminy	wzrost lesistości	ok. 1,5%
		opracowanie programu zwiększenia lesistości powiatu	opracowano plan zalesień
		powierzchnia gruntów porolnych przeznaczonych do zalesienia	brak danych
Poważne awarie przemysłowe	Zmniejszenie zagrożenia dla mieszkańców i środowiska na skutek awarii przemysłowych i transportu substancji niebezpiecznych	ilość opracowanych planów operacyjno-ratunkowych	istnieje gminny plan reagowania kryzysowego
		liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej	brak danych
Edukacja ekologiczna	1) podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa 2) stworzenie powszechnego dostępu do informacji o środowisku	ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i in.	brak danych
		ilość interwencji środowiskowych zgłaszanych przez mieszkańców	brak danych
		ilość przeprowadzonych działań na terenie gminy (np. liczba gospodarstw ekologicznych, stanu czystości rzek, lasów, korzystanie z ekologicznych źródeł energii, itp.)	na terenie gminy znajduje się 15 gospodarstw ekologicznych o łącznej powierzchni 432,5 ha 3 gospodarstwa agroturystyczne z bazą noclegową 20 łóżek

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa na lata 2008 - 2011

9. Propozycje zmian w Programie Ochrony Środowiska oraz wskazania odnośnie aktualizacji programu

Na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Gminy zestawiono listy przedsięwzięć priorytetowych w zakresie ochrony środowiska przewidzianych do realizacji w najbliższych latach jako rozwinięcie celów określonych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa. Mogą one stanowić wskazania do przeprowadzenia ponownej analizy celów i zadań zawartych w programie. Należy podkreślić, że zmiany te dotyczą jedynie zakresu działań a nie zmian priorytetów ekologicznych programu.

Tabela 19. Lista przedsięwzięć wraz z nakładami finansowymi, przewidzianych do realizacji do końca roku 2013 w gminie Włoszczowa (zadania częściowo zrealizowane w latach 2008-2010)

Lp	Nazwa zadania inwestycyjnego i okres realizacji (w latach)	Łączne nakłady finansowe (2008-20013)	2009 r.	2010 r.	Wydatki do poniesienia po 2010 roku	Jednostka org. realizująca zadanie lub koordynująca program
		Nakłady w złotych dochody własne gminy (budżet gminy, GFOŚiGW), kredyty i pożyczki (m.in. NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW, banki), dotacje i środki pochodzące z innych źródeł krajowych (m.in. NFOŚiGW, WFOŚiGW, PFOŚiGW) oraz funduszy unijnych				
1.	Wodociągi i kanalizacja sanitarna na wsi: (lata 2008-2013)	34 815 500	2 304 860	3 932 200	24 729 800	Urząd Gminy
1.1.	Uporządkowanie gospodarki wodno - ściekowej na terenie aglomeracji Włoszczowa: (lata 2008-2013)	30 815 500	603 100	3 224 000	23 490 000	Urząd Gminy
1.1.2.	Kanalizacja sanitarna projekt i budowa: (lata 2008-2013)	24 906 500	603 100	3 224 000	20 924 000	Urząd Gminy
a)	Wola Wiśniowa - Ludwinów (lata 2008-2013)	16 151 150	269 600	294 000	15 440 000	Urząd Gminy
b)	Czarnca - Kuzki (lata 2008-2013)	4 880 000	162 900	1 500 000	3 374 000	Urząd Gminy
c)	Kurzelów - Danków Duży (lata 2008-2013)	3 875 350	170 600	1 430 000	2 110 000	Urząd Gminy
1.1.3	Projekt i budowa sieci wodociągowej i kanalizacji dla Międzylesie - Motyczno (lata 2008-2013)	5 900 000	0	0	5 900 000	Urząd Gminy
1.2	Uporządkowanie gospodarki wodnej poza aglomeracją Włoszczowa w sołectwach: Przygradow, Nieznanowice, Rzębiec, Jeżowice, Gościencin, Siłpia Duża (lata 2008-2013)	4 000 000	1 701 760	708 200	1 239 800	Urząd Gminy
1.2.1	Wykonanie sieci wodociągowej Gościencin, Siłpia - Jeżowice, Przygradow, Nieznanowice i Rzębiec (lata 2008-2013)	4 000 000	1 701 760	708 200	1 239 800	Urząd Gminy

2.	Infrastruktura drogowa: (lata 2007-2011)	8 049 608	2 377 542	2 982 158	0	Urząd Gminy
2.1.	Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej na osiedlu Reja we Włoszczowie (ulice: Norwida, Makuszyńskiego, Tuwima, Orzeszkowej, Dygasińskiego, Reja) (lata 2007-2010)	2 927 208	1 670 582	1 130 000	0	Urząd Gminy
2.2.	Przebudowa dróg gminnych wraz z wybudowaniem infrastruktury towarzyszącej ulice: Góral, Zachodnia, Śliska, Konopnicka, Nowa we Włoszczowie (2008-2010)	3 840 400	162 060	1 458 000	0	Urząd Gminy
2.3.	Budowa drogi w Woli Wiśniowej (Zapłocie) wraz z opracowaniem dokumentacji (lata 2008-2011)	800 000	500 000	165 605	0	Urząd Gminy
2.4.	Przebudowa ulicy ks. Bp. Jaworskiego wraz z opracowaniem dokumentacji i wykupem gruntu (lata 2008-2010)	482 000	44 900	228 553	0	Urząd Gminy
3.	Dokończenie budowy kanalizacji sanitarnej w mieście (lata 2008-2011)	7 960 000	630	1 383 000	6 179 360	Urząd Gminy
3.1.	Budowa brakujących odcinków kanalizacji sanitarnej w mieście (lata 2008-2011)	4 080 640	630	383 000	3 316 000	Urząd Gminy
3.2.	Modernizacja oczyszczalni ścieków (lata 2008-2013)	3 879 360	0	1 000 000	2 863 360	Urząd Gminy
4.	Modernizacja składowiska odpadów "Kępny Ług" we Włoszczowie (lata 2008-2009)	2 500 000	1 048 200	0	0	Urząd Gminy
5	Modernizacja ujęcia wody i sieci wodociągowej (lata 2008-2010)	2 215 000	1 273 450	709 000	0	Urząd Gminy
5.1.	Opracowanie dokumentacji dla ujęcia wody SW-3 oraz wykup działki pod ujęcie (2008-2009)	300 000	83 450	0	0	Urząd Gminy
5.2.	Modernizacja sieci wodociągowej w mieście (2008-2010)	1 725 000	1 000 000	709 000	0	Urząd Gminy
5.3.	Wymiana sieci wodociągowej w ulicach: Kusocińskiego, Wschodnia i Wiśniowa (2008)	190 000	190 000	0	0	Urząd Gminy

Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa na lata 2008 - 2011

10. Podsumowanie i wnioski

Analiza zrealizowanych w latach 2009-2010 zadań, oraz analiza potrzeb Gminy na najbliższe lata (do roku 2015), pozwala wyciągnąć wnioski, że w dalszym ciągu do najistotniejszych problemów Gminy Włoszczowa w dziedzinie ochrony środowiska należy zaliczyć:

- zły stan jakości wód powierzchniowych;
- znaczną dysproporcję pomiędzy długością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- brak gazyfikacji gminy;
- napływ emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z aglomeracji sąsiednich;

Poszczególne zadania zostały zrealizowane w stopniu wynikającym z dostępnych i poniesionych nakładów na ochronę środowiska w gminie. Należy podkreślić fakt nie pogorszenia się stanu środowiska w gminie w okresie od 2007 do 2010 roku.

Szczególne zaangażowanie w okresie sprawozdawczym dotyczyło działalności edukacyjnej w zakresie propagowania postaw proekologicznych wśród ludności.

Na uwagę zasługuje także fakt znacznego zaangażowania i determinacji Gminy w realizacji następujących zadań:

- **porządkowaniu gospodarki odpadami poprzez rozszerzenie selektywnego zbierania odpadów,**
- **prowadzenie akcji w zakresie edukacji ekologicznej mieszkańców,**
- **dostosowaniu składowiska „Kępny Ług” do wymogów prawa,**
- **porządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności poprzez rozbudowę oczyszczalni, budowę sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wiejskich.**

Przedstawione powyżej niedomagania w zakresie stanu jakości środowiska w gminie, wynikają z przyczyn niezależnych od realizacji Programu Ochrony Środowiska. Konsekwentna realizacja celów i przyjętych w POŚ dla Gminy Włoszczowa priorytetów, powinna w dalszym ciągu stanowić podstawę planowania szczegółowych zadań związanych z ochroną środowiska w gminie Włoszczowa.

11. Spis wykorzystanych materiałów

1. Ankieta dla potrzeb wykonania raportu „Programu ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” – Gmina Włoszczowa - 2011.
2. Informacje i opracowania statystyczne. Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w roku 2009. Urząd Statystyczny w Kielcach, Kielce 2010.
3. Kondracki J. Geografia fizyczna Polski, PWN Warszawa 2001.
4. Lokalny program rewitalizacji miasta Włoszczowa na lata 2007 – 2013.
5. Ochrona środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009 roku.
6. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Włoszczowa na lata 2008 - 2011.
7. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego.
8. II Polityka Ekologiczna Państwa oraz Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2003–2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007–2010.
9. Program wykonawczy do II Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2002–2010
10. Raport – Stan środowiska w województwie świętokrzyskim w 2009 roku. WIOŚ w Kielcach. Biblioteka monitoringu środowiska. Kielce 2010.
11. Wyniki oceny jakości powietrza i klasyfikacji stref w województwie świętokrzyskim w 2009 roku. WIOŚ w Kielcach. Kielce 2010.
12. Wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych w województwie świętokrzyskim w roku 2009 (ocena wstępna). WIOŚ w Kielcach. Kielce 2010.
13. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity z 2008 r. Dz.U. Nr 25, poz. 150 ze zm.).
14. Zestawienie zadań Gminy Włoszczowa z zakresu ochrony środowiska realizowanych w latach 2009-2010. Urząd Miejski we Włoszczowie.